

2017/06^a

ONTVANGEN 26 APR. 2017

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Fontys Hogescholen
T.a.v. Mevrouw E.C. Meijer
Postbus 347
5600 AH EINDHOVEN

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **25 APR. 2017**
Betreft Besluit deeltijd Ad programma Pedagogisch Educatief Professional Den Bosch

Onze referentie
1178781

Uw brief van
01 februari 2017

Uw referentie
JZ.2017/60/mh

Bijlagen
1

Geachte mevrouw Meijer,

Met uw brief van 1 februari 2017, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 3 februari 2017, hebt u mij het voornemen voorgelegd om het Associate-degree programma Pedagogisch Educatief Professional als bekostigd programma in de deeltijdse variant binnen de aan uw instelling verbonden bachelor Pedagogiek (Croho-onderdeel Gedrag en Maatschappij) in Den Bosch te verzorgen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 24 maart jl. kenmerk 2017/06a positief geadviseerd over deze aanvraag. Dit advies, dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om het Associate degree-programma Pedagogisch Educatief Professional als bekostigd programma (deeltijd) te verzorgen in Den Bosch. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid van de WHW bepaal ik dat mijn instemming alleen de deeltijdse vorm van het onderhavig AD-programma betreft.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomst het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan criteria a, b en c in artikel 6 van de genoemde Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Croho-procedure

Ingevolgde artikel 6.2, zevende lid van de WHW vervalt dit besluit indien het AD-programma niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavig Ad-programma een positief besluit heeft genomen in het kader van de Toets nieuw Ad-programma. In verband met het vervallen van dit besluit na tien maanden raad ik u aan zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de Toets nieuw Ad-programma in te dienen.

Onze referentie
1178781

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Vereniging Hogescholen, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
dr. Jet Bussemaker
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t a v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. F.A. Hofman
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Hofman,

Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
datum over de aanvraag voor de deeltijd Ad Pedagogisch Educatief Professional van
24 maart 2017 Fontys Hogescholen in Den Bosch (hoofdvestiging).

onderwerp Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.
advies nieuwe Ad
deeltijd
Pedagogisch Educatief Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
Professional
Fontys Hogescholen
Den Bosch met vriendelijke groet,

ons kenmerk
2017/06a

bijlagen
advies CDHO drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t a v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 3 februari 2017 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Fontys Hogescholen om Pedagogisch Educatief Professional als bekostigd Ad programma in Den Bosch te verzorgen. De aanvraagbrief was gedateerd op 1 februari 2017. De aanvraag was op 10 maart 2017 voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum
24 maart 2017

onderwerp
Nieuw Ad programma
deeltijd
Pedagogisch Educatief
Professional
Fontys Hogescholen
Den Bosch

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Fontys Hogescholen om de Ad Pedagogisch Educatief Professional als bekostigd deeltijdprogramma in Den Bosch te verzorgen.

ons kenmerk
2017/06a

De commissie is van mening dat het omwille van transparantie in het onderwijsaanbod voor zowel studenten als werkgevers raadzaam is om aan te sluiten bij de reeds bestaande opleidingsnaam 'Pedagogisch Educatief Medewerker'. De commissie adviseert de keuze voor de naamgeving aan de orde te stellen bij de toets voor het nieuwe Ad-programma bij de NVAO.

Kenmerk aanvrager
JZ/2017/60/mh

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

bijlagen
beoordelingskader

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil Pedagogisch Educatief Professional als nieuw Ad programma in Den Bosch aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige Ad in het Croho onderdeel Gedrag en Maatschappij. De Ad is onderdeel van de bachelor Pedagogiek. De opleiding omvat 120 EC en wordt in deeltijd aangeboden. Het eerste jaar van de opleiding is gericht op het kind en de jongere in ontwikkeling en het kind en de jongere in context. In het tweede jaar volgt een specialisatie tot bijv. pedagogisch specialist, pedagogisch coördinator (van zorg of van een organisatie), VVE-coach of leraarondersteuner. De doelgroep van de opleiding bestaat uit werkenden op minimaal niveau mbo-4 in een verwante richting.

Aanvrager doet een beroep op de criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding sterk verwant is aan de bestaande Ad's Pedagogisch Educatief Medewerker en Pedagogisch Professional Kind en Educatie. De commissie is van oordeel dat de aanvraag in sterke mate verwant is aan de Ad Pedagogische Educatief Medewerker en Pedagogisch Professional Kind en Educatie. Deze Ad's zijn gericht op vergelijkbare functies in de sectoren sociaal-agogisch, basisonderwijs en kinderopvang. De noodzaak voor dit programma in de zin van de Beleidsregel is hiermee aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

De commissie is van mening dat het omwille van de transparantie van het onderwijsaanbod voor zowel studenten als het afnemend veld raadzaam is om aan te sluiten bij de reeds bestaande opleidingsnaam 'Pedagogisch Educatief Medewerker'. Een vergelijkbaar advies heeft de commissie uitgebracht naar aanleiding van de opleiding 'Pedagogisch Professional Kind en Educatie'. De commissie adviseert de keuze voor de naamgeving aan de orde te stellen bij de toets voor het nieuwe Ad-programma bij de NVAO.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte geeft aanvrager aan dat de diverse (legislatieve) ontwikkelingen binnen het pedagogisch educatieve domein, zoals de hervorming van de jeugdhulpverlening, de harmonisatie van de kinderopvang en de invoering van de Wet op het Passend Onderwijs hebben geleid tot scholingsvraagstukken. Met het opleiden van coaches, leraarondersteuners en afgestudeerden die kunnen werken in een breder team in het netwerk rond het kind (IKC's), draagt aanvrager bij aan deze ontwikkelingen. Aanvrager doet in dit kader tevens een beroep op het beleid van het Ministerie van Sociale Zaken & Werkgelegenheid, onder meer blijkend uit het Akkoord Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang van 31 mei 2016. De Brancheorganisatie Kinderopvang BOinK, CNV Zorg en Welzijn, FNV Zorg & Welzijn, de MOgroep en het Ministerie van SZW onderschrijven het belang van permanente educatie in de kinderopvangsector. De partijen zijn overtuigd van het belang van permanente scholing en zetten in op een 'leven lang leren'. Het Ministerie van SZW heeft hiervoor in 2016 een projectsubsidie verstrekt. Deze Ad leidt onder meer op voor (pedagogische) VVE-coach. De commissie is van oordeel dat de aanvraag aansluit bij een maatschappelijke behoefte.

Aanvrager heeft zowel een landelijke als regionale onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte verstrekt.

Aanvrager constateert op basis van ROA 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2020' dat de arbeidsmarkt voor de sectoren onderwijs, welzijn en zorg iets is verbeterd ten opzichte van 2015 (respectievelijk 0,2%, 0,2% en 0,4% groei per jaar). Uit het rapport blijkt dat de arbeidsmarktperspectieven voor hbo'ers in pedagogische beroepen positief zijn, met uitzondering van sportinstructeurs.

pagina 3 van 7 leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten (p. 71 en 73). Het rapport schetst een negatief beeld voor werknemers in de kinderopvang, alsmede voor onderwijsassistenten specifiek.

De sectorbeschrijvingen van het UWV laten een genuanceerd beeld zien. Uit de sectorbeschrijving Onderwijs van het UWV uit 2015 blijkt dat in het PO 2.700 banen verdwijnen. De kans op werk voor onderwijsassistenten in 2015 was gering. In de sectorbeschrijving Welzijn, jeugdzorg en kinderopvang wordt gewag gemaakt van de stimuleringsmaatregelen van het Ministerie van SZW, maar omdat deze nog niet voldoende geconcretiseerd zijn is de groei van arbeidsmarktplaatsen nog moeilijk te voorspellen. Begin 2016 was sprake van grote personeelsoverschotten in de sector Welzijn, Jeugdzorg en Kinderopvang. Verhoudingsgewijs zijn er te veel werkzoekenden voor het aantal beschikbare vacatures (p. 5). UWV stelt dat het personeelsoverschot aan pedagogisch medewerkers op niveau 4 kan afnemen en in 2016 of 2017 om kan slaan in een tekort ten gevolge van plannen voor belastingherziening en een aantrekkende economie.

De vraag naar kinderopvang wordt volgens het UWV regionaal in sterke mate beïnvloed door demografische factoren. De demografische factoren pakken voor de sector Kinderopvang overwegend negatief uit. Het UWV stelt dat de arbeidsmarktperspectieven voor starters vanuit hbo of wo opleidingen in de sector Welzijn, Jeugdzorg en Kinderopvang niet goed zijn. Vacatures kunnen volgens het UWV vooralsnog worden vervuld met werkzoekenden binnen de eigen sector. UWV markeert tevens dat binnen de sector Kinderopvang sterke upgradings naar kwalificatieniveaus te verwachten is. Vooral de vraag naar medewerkers op mbo-4 en hbo niveau groeit volgens werkgevers. De uitdaging voor werkgevers wordt door UWV vooral benoemd als een kwalitatieve in plaats van een kwantitatieve.

UWV verwijst voor de lange termijn verwachting naar branchegegevens van het Fonds Collectieve Belangen voor werkgevers en werknemers in de branches Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening, Jeugdzorg en Kinderopvang (hierna FCB). Aanvrager heeft factsheets verstrekt van het FCB. Hieruit blijkt dat het aantal verwachte medewerkers voor de sector welzijn tot 2019 gelijk blijft, het aantal verwachte medewerkers voor de sector jeugdzorg afneemt en het aantal medewerkers voor de sector kinderopvang tussen 2016 en 2019 toeneemt met 8.000. Uit de factsheets blijkt niet op welk opleidingsniveau deze verwachting betrekking heeft.

Aanvrager heeft voorts op basis van de hbo monitor informatie verstrekt over de werkloosheid onder afgestudeerden van de opleiding hbo-pedagogiek. Het werkloosheidspercentage voor de deeltijdopleiding is relatief hoog (18,4%), terwijl de werkloosheid voor de voltijdvariant gemiddeld is t.o.v. het hbo in het algemeen (5,9%).

Voorts heeft aanvrager een vacature analyse uitgevoerd op basis van gegevens van de website Jobfeed.nl Deze gegevens zijn niet openbaar toegankelijk, dus deze zijn moeilijk te verifiëren. Bovendien heeft een groot deel van de vacatures betrekking op mbo-functies en is het niet duidelijk of vacatures daadwerkelijk van de website verwijderd worden. De commissie heeft deze bron daarom niet in de afweging betrokken.

pagina 4 van 7 Ten slotte heeft aanvrager een regionaal arbeidsmarktonderzoek laten uitvoeren. Er zijn enquêtes uitgezet bij een representatieve selectie (N=42) van kleine, middelgrote en grote organisaties en instellingen in het pedagogisch educatieve werkveld in de regio's waar de drie bacheloropleidingen (Bachelor Pedagogiek, Bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs en Bachelor Pedagogisch Management Kinderopvang) van Fontys lesplaatsen hebben. Voor wat betreft de vestigingsplaats Den Bosch is gebleken dat de geraadpleegde (beslissingsbevoegde) werkgevers kenbaar hebben gemaakt dat voor de regio Noord-Brabant ca. 151 zittende medewerkers in aanmerking komen om deze Ad te volgen. Uit deze enquête blijkt dat een regionale arbeidsmarktbehoefte tot opscholing aannemelijk kan worden gemaakt.

Alles overwegende is de commissie van mening dat aanvrager een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte aannemelijk heeft gemaakt. De arbeidsmarktbehoefte is vooral gericht op opscholing in de sector kinderopvang, waarvoor het Ministerie van SZW stimuleringsbeleid voert. Aanvrager heeft aannemelijk gemaakt dat deze Ad voor werkgevers in de regio Noord-Brabant van toegevoegde waarde is. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager is van mening dat zij een bijdrage levert aan de bevordering van onderwijsdifferentiatie, als onderdeel van de met de Minister overeengekomen zwaartepunten. Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister echter de zwaartepunten Techniek, Zorg en Technologie, Creatieve Industrie en Logistiek vastgelegd. De commissie constateert dat de aanvraag niet aansluit bij een van deze zwaartepunten. Aangezien de opleiding niet aansluit op de prestatieafspraken dient de aanvraag te voldoen aan alle elementen van criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Vanaf 3 februari 2017 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Fontys Hogescholen om de Ad Pedagogisch Educatief Professional als bekostigd Ad programma in deeltijd in Den Bosch te verzorgen. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken.

Op 16 februari 2017 heeft de CDHO een zienswijze ontvangen van Stenden hogeschool. Stenden wijst op de vergelijkbaarheid van het voornemen met de reeds bestaande Ad Pedagogisch Educatief Medewerker en de Ad Pedagogisch Professional Kind en Educatie. Stenden wijst op de onwenselijkheid dat drie vergelijkbare programma's onder verschillende namen worden aangeboden. De commissie heeft hier reeds een opmerking over gemaakt bij de beoordeling van criterium a.

pagina 5 van 7 Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde Ad programma's:

	Naam opleiding	Instroom				
Hogeschool Rotterdam (Rotterdam)	Ad Pedagogisch Educatief Medewerker (VTen DT)	2012	2013	2014	2015	
		VT	28	29	37	46
		DT	10	32	16	19
		totaal	38	61	53	65
Hogeschool Ipabo (Amsterdam en Alkmaar)	Ad Pedagogisch Educatief Medewerker (DT)	Gestart in 2016 met ca. 15 studenten.				
Katholieke Pabo Zwolle (Zwolle)	Ad Pedagogisch professional Kind en Educatie (DT)	Gestart in 2016 met ca. 70 studenten.				

Bron: aanvraag

Recentelijk heeft de Minister positief besloten op de aanvraag voor de Ad Pedagogisch Educatief Medewerker (dt) van de Hanzehogeschool te Groningen. Deze Ad is nog niet in het Croho opgenomen.

De instroom van de deeltijdvarianten, zoals blijkt uit bovenstaande tabel, groeide. De instroom in verwante onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. Aanvrager heeft een zorgvuldige onderbouwing van de verwachte instroom in Den Bosch voor het eerste jaar van de Ad verstrekt. Aanvrager verwacht 53 eerstejaars. De commissie acht deze instroom op basis van de verstrekte onderbouwing en de instroom in het bestaande verwante aanbod realistisch.

Wat spreiding van het verwante aanbod betreft zal de Ad in geval van goedkeuring van deze aanvraag en de aanvragen voor de nevenvestigingen verzorgd worden in Den Bosch, Tilburg, Eindhoven, Rotterdam, Amsterdam, Alkmaar, Zwolle en Groningen. Vestiging van de opleiding in Den Bosch heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen Ad wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium b is aangetoond, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt bezien ruimte is om deze Ad in deeltijd voor de doelgroep werkenden te verzorgen.

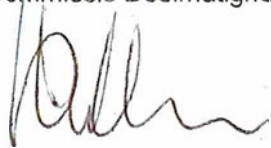
Aanvrager heeft een beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur in Den Bosch. In Den Bosch zijn lokalen, collegezalen en werkplekken voor studenten en docenten beschikbaar, alsmede een fysiek bedrijfsgebouw. Er is voorzien in digitale faciliteiten en een digitale leeromgeving inclusief aanbod aan wetenschappelijke artikelen. Fontys beschikt over drie aanpalende lectoraten: het lectoraat Diversiteit in Orthopedagogisch handelen, het

pagina 6 van 7 lectoraat Leren en Innoveren en het lectoraat Beroepsethiek van de leraar. Ten slotte is van belang dat Fontys diverse verwante bacheloropleidingen aanbiedt, waardoor verwacht wordt dat de kennis, expertise en de contacten met het werkveld op goede wijze kunnen worden gegarandeerd. De commissie is van mening dat inbedding in de regionale kennisinfrastructuur op goede wijze kan worden verzekerd.

De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om deze deeltijd Ad Pedagogisch Educatief Professional in Den Bosch te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.